

Yttrande över promemorian Förlängd tillfällig utökad nedsättning av skatt på jordbruksdiesel och vissa ändrade villkor för återbetalning

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordning (2024:183) om konsekvensutredningar.

Bakgrund och Innehållet i förslaget

En tillfälligt utökad nedsättning av koldioxid- och energiskatt på diesel som används i arbetsmaskiner, skepp och vissa båtar i yrkesmässig jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamhet (s.k. jordbruksdiesel) infördes under 2022 och har förlängts till att gälla för förbrukning som skett under 2023, 2024 och 2025. Den tillfälligt utökade nedsättningen motiverades ursprungligen av att priset på flera viktiga insatsvaror inom denna näring ökat kraftigt, inte minst på grund av kriget i Ukraina. Åtgärden motiverades också av att upprätthålla och stärka svensk livsmedelsproduktion. Med hänvisning till det fortsatt oroliga omvärldsläget uppges det vara angeläget att förlänga den tillfälligt utökade skattenedsättningen även under 2026.

För sådan förbrukning föreslås en nedsättning av koldioxidskatt med 2 553 kronor per kubikmeter och av energiskatt med 1 150 kronor per kubikmeter.

Ärendet innefattar också ett förslag som innebär att beloppsgränsen för kvartalsvis återbetalning av skatt på jordbruksdiesel ändras till ett belopp per *kalenderkvartal* där rätt till återbetalning av skatt för förbrukad jordbruksdiesel ska föreligga när ersättningen för kvartalet uppgår till minst 400 kronor. Denna beloppsgräns bedöms innebära en rimlig avvägning mellan att å ena sidan erbjuda även relativt små jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheter med varierande verksamhetsförhållanden befrielse från skatt och å andra sidan begränsa risken för att andra än de som bedriver yrkesmässig verksamhet kommer i fråga för befrielse från skatt. Nedjustering av beloppsgränsen (från 500 kronor) beräknas motsvara en förbrukning på omkring 200 liter jordbruksdiesel per kvartal, motsvarande ungefär en vanlig traktortank.

Ärendet innefattar även ett förslag till att slopa lagen (2008:205) om lagerskatt på flygbensin. Denna skulle dock deklarerats den 26 aug 2008, varför lagen numera saknar funktion. Förslagsställaren anger att åtgärden endast är systemvårdande. Regelrådet bortser från denna del.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Konsekvenser för företag

För berörda företag medför förslaget att den tillfälliga nedsättningen av skatten på jordbruksdiesel fortskrider under 2026, vilket kan medföra att verksamheter som påverkas av ett högre kostnadsläge kan fortsätta sin produktion.

Vad gäller den justerade beloppsgränsen anges att förslaget bidrar till att företag som tidigare inte kom upp till den årsvisa beloppsgränsen under ett enskilt kvartal kommer att kunna få en snabbare hantering av sitt ärende i och med att Skatteverket kommer att hantera ansökningarna kvartalsvis.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet har tidigare yttrat sig över Finansdepartementets förslag till tillfälliga skattenedsättningar för jordbruksdiesel (RR 2022-28 och RR 2024-109). En del anmärkningar framfördes då. I det förstnämnda efterfrågades exempelberäkningar för vilken kostnadsförändring förslaget kan komma att medföra för företagen. I det senare förslaget, och så även i föreliggande ärende, redovisas sådana beräkningar: Tabell 2.2, s. 15, redogör för hur stor besparingen blir utifrån typexempel där den övre kvartilen beräknas göra besparingar om ca 26 000 kronor, medianen om ca 9 000 kronor och den undre kvartilen om ca 3 500 kronor. Denna beräkning är illustrativ och pedagogisk.

I det senare ärendet efterfrågade Regelrådet en tydligare redovisning avseende på vilket sätt förslaget kan komma att påverka utvecklingen av alternativa drivmedel och de långsiktiga förutsättningarna för jordbruket. I föreliggande ärende belyses detta, där förslagsställaren bland annat skriver att förslaget kan komma att påverka incitamentet att ställa om till förnybart eller eldrift (s. 17).

Förslagsställaren verkar därav ha beaktat Regelrådets tidigare kommentarer och hanterat detta i föreliggande ärende på ett bra sätt.

Regelrådet bedömer att samtliga delasppekter redovisas på ett godtagbart sätt, men att det vore önskvärt att förslagsställaren även resonerat kring alternativa lösningar som tar mer hänsyn till hållbarhet och branschens förväntade utveckling. Sammantaget bedöms konsekvensutredningen uppfylla de krav som ställs i förordningen om konsekvensutredningar.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 april 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Kjellström
Föredragande